

[Forsvarsministeren]

kunne anvende kemiske våben. Det samme gælder i øvrigt Vesttyskland.

Det er altså en uensartet holdning, der hersker på det område, og der er derfor al mulig grund til at være tilfreds med det amerikanske forslag, der er fremsat her for nylig, og som ville have ret omfattende konsekvenser, såfremt man nåede frem til en aftale på dette felt.

Albrechtsen (VS):

Jeg synes, det er et overordentlig utilfredsstillende svar, der bliver givet. Det er korrekt, at Danmark ikke har taget forbehold, men det er også korrekt, således som det foreligger oplyst, og som det også fremgår af forsvarsministerens svar, at NATO som sådan, altså ikke alene USA, planlægger i gengældelsesøjemed, som det udtrykkes, at anvende kemiske våben. Dette er i hvert fald i strid med det, Danmark internationalt har skrevet under på, og derfor kan jeg ikke se, hvorledes Danmark i NATO kan medvirke til noget sådant.

Nu nævner forsvarsministeren de sovjetiske doktriner, som jeg ikke går ind for. Der til kommer, at de amerikanske doktriner i Field Manual 100-5 opererer med integreret anvendelse af kemiske, atomare og konventionelle våben på et tidligt tidspunkt, og man kan derfor diskutere, hvor klar sondringen mellem førstebrug og gengældelsesbrug af kemiske våben i virkeligheden er.

Jeg vil godt stille forsvarsministeren det spørgsmål: hvorledes vil den danske regering sikre sig, at disse ting bliver bragt i orden i overensstemmelse med Danmarks folkeretlige grundlag? Hvorledes vil regeringen følge den dagsorden, som blev vedtaget i folketinget den 3. maj 1984, om et internationalt forbud mod produktion, oplagring og anvendelse, op i NATO?

Forsvarsministeren (Engell):

Som jeg nævnte over for hr. Albrechtsen, er der fra amerikansk side for nylig fremkommet et forslag om et globalt og totalt forbud mod kemiske våben, det vil sige også imod produktion og lagring. Det er et forslag, den amerikanske vicepræsident er kommet med, og som vi fra den danske regerings side har givet vor fulde støtte. Forslaget betyder, at parterne øjeblikkelig ophører med

produktion af kemiske våben og senest 10 år efter konventionens ikrafttræden skal have destrueret alle de kemiske våben ifølge en plan, som skal overlades en særlig international kommission. Det er klart, at når der har været problemer på dette felt, hænger det bl.a. sammen med kontrolforanstaltningerne.

Fra dansk side har vi som sagt støttet et initiativ på dette område, og det er vores håb, som vi vil gøre gældende i alle internationale fora, at man når frem til holdbare aftaler på dette felt.

Albrechtsen (VS):

Det er en udbredt opfatte i USA, tror jeg, at USAs regering for at legitimere sine planer om kemiske våben fremfører disse forslag, men samtidig sender bevillingsforslag på betydelige beløb til Kongressen til udvikling af kemiske våben. Det skal man nok se på de to leder.

Jeg vil godt spørge forsvarsministeren, om det er rigtigt forstået – sådan må jeg forstå besvarelsen – at Danmark på trods af sine folkeretlige forpligtelser agter vedblivende at se på, at der er disse planer i NATO, at forsvarsministeren ikke vil tage konkrete skridt i NATO til opfyldelse af vore folkeretlige forpligtelser og til sikring af indholdet af den dagsorden, der blev vedtaget. Sådan må jeg forstå det.

Jeg må slutte med at spørge forsvarsministeren: hvordan sikrer man, at der ikke kommer kemiske våben på dansk område under nogen omstændigheder efter disse NATO-planer?

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal sige til hr. Albrechtsen, der rejser spørgsmålet om drøftelserne i USA, at USA ikke siden 1969 har produceret kemiske våben, men at man fra den amerikanske regerings side forgæves gennem nogle år har søgt Kongressen om at få penge til dette formål. Det er værd at bemærke – her henviser jeg bl.a. til den seneste rapport, der er kommet fra USA – at de defensive foranstaltninger udgør over $\frac{2}{3}$ af USA-regeringens samlede budget vedrørende kemisk krigsførelse frem til 1988, og en del af pengene skal bruges til destruktion af gamle kemiske våben.

Lad mig igen sige til hr. Albrechtsen, at det initiativ, der nu er kommet, giver vi vores